

НАКАЗ

від 11 серпня 2025 року

№ 81

Про протидію булінгу
(цькуванню) в закладі освіти

На виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 року № 1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 03.02.2020 року за № 111/34394, наказу Міністерства освіти і науки від 26.02.2020 року № 293 «Про затвердження плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладах освіти», листа Міністерства освіти і науки від 20.03.2020 року № 6/480-20 «Про план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладах освіти», з метою створення безпечного освітнього середовища в закладах освіти, вільного від насильства та булінгу (цькування)

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити План заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) у ліцеї № 246 Дніпровського району м. Києва у 2025-2026 навчальному році (Додаток 1).
2. Заступнику директора з навчально-виховної роботи Оленич Н.В. забезпечити виконання затвердженого Плану заходів (Додаток 1).
3. Створити постійно діючу комісію з розгляду випадку булінгу (цькування) у складі:
Голова комісії – Чуприна О.І., директор;
Заступник голови комісії – Оленич Н.В., заступник директора з навчально-виховної роботи;
Секретар комісії – Алдошина А.В., соціальний педагог;
Член комісії – Владіміров Ю.С., педагог-організатор;
Голова батьківського врядування ліцею (за згодою);
Представник служби у справах дітей та центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді (за згодою);
Брусило Артем – інспектор відділу зав'язків з громадськістю УПП у м. Києві ДПП, лейтенант поліції.
4. Затвердити:
 - 4.1. Порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в закладі (Додаток 2).

- 4.2. Порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі (Додаток 3).
- 4.3. Зразок заяви про випадки булінгу (цькування) (Додаток 4).
- 4.4. Форму Журналу реєстрації заяв про випадки булінгу (цькування) (Додаток 5).
- 4.5. Форму Журналу реєстрації рішень комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) (Додаток 6).
5. Заступнику директора з навчально-виховної роботи Оленич Н.В. оприлюднити План заходів з протидії булінгу (цькуванню) та зразок заяв на офіційному сайті закладу у розділі «Протидія булінгу (цькуванню)» на сайті ліцею.
6. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Директор

З наказом ознайомлена

Ольга ЧУПРИНА

Наталя ОЛЕНИЧ

Додаток 1
до наказу № 81 від 11.08.2025

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Ліцею № 246
Дніпровського району м. Києва
Ольга КУПРИНА

**План заходів
щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню)
на 2025-2026 навчальний рік**

№ з/п	Найменування заходів	Відповідальний за виконання	Строк та форма виконання
НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОТИДІЇ ТА ПОПЕРЕДЖЕННЯ БУЛІНГУ (ЦЬКУВАННЯ)			
1.	Наказ «Про запобігання булінгу (цькування) у закладі освіти»	Директор, заступник з НВР	Серпень (наказ)
2.	наказ «Про порядок дій персоналу при зіткненні з випадками булінгу (цькування) у закладі освіти»	Директор, заступник з НВР	Серпень (наказ)
3.	Підготовка рекомендацій для працівників ліцею: - нормативні документи із запобігання та протидії булінгу (цькуванню); - з розпізнавання ознак булінгу (цькування), форми, причини і наслідки цькування, види та способи отримання допомоги постраждалими особами	Заступник директора з НВР, соціальний педагог	Серпень (сайт)
4.	Робочі наради з питань профілактики булінгу (цькування): - з педагогічними працівниками; - з технічними працівниками	Директор, заступники директора з НВР	Двічі на рік (нарада)
5.	Розміщення на сайті ліцею нормативних документів	Директор, заступники директора з НВР	Протягом року (сайт)

6.	Розміщення інформаційної скриньки для повідомлень на сайті закладу освіти	Директор, заступники директора з НВР, практичний психолог, соціальний педагог, класні керівники	Протягом року
РОБОТА З ПРАЦІВНИКАМИ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ			
1.	Підготувати методичні рекомендації для педагогів; з вивчення учнівського колективу; з розпізнавання ознак насильства різних видів щодо дітей	Директор, заступники директора з НВР, практичний психолог, соціальний педагог	Вересень-жовтень
2.	Проходження курсів педагогічними працівниками з питань протидії булінгу (цькуванню)	Заступник директора з НВР	Протягом року
3.	Бесіда з класними керівниками за результатами проведення психодіагностичних досліджень	Практичний психолог, соціальний педагог	Протягом року (індивід. бесіди)
4.	Проведення консультування класних керівників із проблемних ситуацій	Практичний психолог	Протягом року
5.	Організація заходів щодо запобігання булінгу (цькування) на території навчального закладу	Директор, заступник директора з НВР	Протягом року (спостереження)
6.	Організація постійного чергування в місцях загального користування (їдальня, коридор, шкільне подвір'я)	Заступники директора з НВР, чергові вчителі	Протягом року (чергування)
ПРЕВЕНТИВНІ ЗАХОДИ З ПОПЕРЕДЖЕННЯ БУЛІНГУ (ЦЬКУВАННЯ) СЕРЕД ДІТЕЙ			
1.	Забезпечити участь поліцейських ювенальної превенції закріпленим за навчальними закладами у комісіях з розгляду випадків булінгу серед учасників освітнього процесу на 2025-2026 н.р.		Постійно

2.	Проводити ретельні перевірки причин і умов скоєння булінгу. Вживати відповідні заходи реагування.		Постійно
3.	Проводити робочі зустрічі усіх зацікавлених служб та відомств, у тому числі громадськості, брифінгів із широким висвітленням у засобах масової інформації, на яких довести позицію щодо недопущення вчинення булінгу.		Постійно
4.	Проведення робочих зустрічей із поліцейськими ювенальної превенції щодо своєчасного виявлення поведінкових відхилень у дітей, які можуть свідчити про намір вчинення булінгу. Забезпечити дієвий взаємообмін інформацією, щодо вчинення булінгу між органами поліції та закладом освіти.		Постійно
5.	Обговорення та прийняття правил поведінки в класах, оформлення правил у вигляді наочного стенду. Встановлення у закладах освіти інформаційних скриньок для повідомлень про випадки вчинення булінгу (цькування).		Постійно
6.	Про виявлені вчинення булінгу невідкладно інформувати працівників ювенальної превенції з метою вжиття заходів реагування.		Постійно
7.	Проведення профілактично-роз'яснювальної роботи з дітьми, батьками та особами, які їх замінюють, щодо запобігання скоєнню дітьми булінгу, толерантного ставлення між дітьми, формування навичок дружніх стосунків в колективі під час навчального процесу та поза ним, небезпеки для дітей у соціальних мережах, а також правил безпечного користування мережею Інтернет.		Постійно

8.	Про виявлення в мережі Інтернет контентів, які пропагують культ булінгу, схиляють дітей до його вчинення, мають негативний вплив на психіку дітей невідкладно повідомляти підрозділи поліції.		Постійно
9.	Проведення тренінгів та інформаційних акцій для дітей з розвитку навичок спілкування, мирного вирішення конфліктів з метою протидії насильству.		Постійно
10.	Проведення індивідуально-профілактичної роботи з особами, які вчинили булінг (цькування) або мають поведінкові прояви, щодо його вчинення.		Постійно
11.	Діагностика стосунків у закладі освіти. Анкетування учнів, вчителів про випадки булінгу (цькування) та батьків про безпеку в закладі освіти.		Постійно
12.	Проводити аналіз інформації за протоколами комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) в закладах освіти для визначення проблемних питань та шляхів їх усунення з метою створення безпечного освітнього середовища.		Постійно

РОБОТА З УЧНЯМИ

1.	Інформаційно-просвітницькі заходи з питань запобігання та протидії булінгу (цькуванню) для дітей та за участі дітей	Класні керівники, практичний психолог, соціальний педагог	Протягом року (бесіди, тренінги, годинні спілкування)
2.	Заходи в рамках Всеукраїнського тижня протидії булінгу (цькуванню)	Класні керівники, практичний психолог, соціальний педагог	Вересень (бесіди, тренінги, годинні спілкування)

3.	Акція «16 днів проти насильства»	Класні керівники, практичний психолог, соціальний педагог	25.11-10.12.26 (бесіди, тренінги, годинні спілкування)
4.	Акція «Подаруй обійми» до Міжнародного дня обіймів(5-11 класи)	Практичний психолог, соціальний педагог	21.01.2026 р.
5.	Практичні заняття «Спілкування в колективі: легко, приємно, ввічливо» (учні, група ризику)	Практичний психолог, соціальний педагог	Вересень-травень (заняття з елементами тренінгу)
6.	бесіда «Виявлення та профілактика жорстокої поведінки» (учні, група ризику)	Практичний психолог, соціальний педагог	Жовтень-листопад (лекція)
7.	Заняття «Конфлікт: особливості, види, вирішення конфліктних ситуацій» (5-6 класи)	Практичний психолог, соціальний педагог	Грудень (заняття з елементами тренінгу)
РОБОТА З БАТЬКАМИ			
1.	Виступи на батьківських зустрічах	Директор, заступники директора з НВР, практичний психолог, соціальний педагог	Вересень-травень
2.	Індивідуальні бесіди з батьками щодо профілактики булінгу (цькування) в учнівському колективі	практичний психолог, соціальний педагог	Протягом року (індивідуальні консультації)
3.	Онлайн заняття з батьками. Поради батькам «Вправи на зниження агресії»	Психолог, голова батьківського комітету	Листопад (заняття з елементами тренінгу)

4.	Індивідуальні бесіди з батьками дітей «групи ризику»	Практичний психолог, соціальний педагог	Протягом року (індивідуальні бесіди)
МОНІТОРИНГ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ			
1.	Моніторинг здобувачів освіти 5-11 класів про випадки цькування (у разі потреби)	Практичний психолог, соціальний педагог	Протягом року (анкетування)
2.	Моніторинг батьків на випадки цькування (у разі потреби)	Практичний психолог, соціальний педагог	Протягом року (анкетування)
3.	Звіт про виконання заходів із запобігання та протидії булінгу (цькуванню)	Заступник директора з НВР	Раз на півріччя (звіт)

ПОРЯДОК
подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки
булінгу (цькування) в закладі освіти

Загальні питання

1. Цей Порядок розроблено відповідно до Закону України «про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)».
 2. Цей Порядок визначає процедуру подання та розгляду заяв про випадки булінгу (цькування).
 3. Заявниками можуть бути: здобувачі освіти, їх батьки/законні представники, працівники та педагогічні працівники закладу та інші особи.
 4. Заявник забезпечує достовірність та повноту наданої інформації.
 5. У цьому Порядку терміни вживаються у таких значеннях:
 - булінг (цькування) – діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.
- Типовими ознаками булінгу (цькування) є:
- систематичність (повторюваність) діяння;
 - наявність сторін – кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за начвності);
 - дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

Подання заяви про випадки булінгу (цькування)

1. Здобувачі освіти, працівники та педагогічні працівники, батьки та інші учасники освітнього процесу, яким стало відомо про випадки булінгу (цькування), учасниками або свідками якого стали, або підозрюють про його вчинення по відношенню до інших осіб за зовнішніми ознаками, або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб, зобов'язані повідомляти керівнику закладу.
2. Розгляд та неупереджене з'ясування обставин випадку булінгу (цькування) здійснюються відповідно до поданих заявником заяв про випадки булінгу (цькування) (далі – Заява).
3. Заяви, що надійшли на електронну пошту закладу, отримує секретар, яка зобов'язана терміново повідомити керівника закладу та відповідальну особу.

4. Прийом та реєстрацію поданих Заяв здійснює відповідальна особа, а в разі її відсутності – особисто керівник закладу або його заступник.
5. Заяви реєструються в окремому журналі «Реєстрації Заяв про випадки булінгу (цькування)».
6. Форма та приблизний зміст Заяви оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу.
7. Датою подання Заяви є дата її прийняття.
8. Розгляд Заяв здійснює керівник закладу з дотриманням конфіденційності.

Відповідальна особа

1. Відповідальною особою призначається працівник закладу освіти з числа педагогічних працівників.
2. До функцій відповідальної особи відноситься:
 - прийом та реєстрація Заяв,
 - повідомлення керівника закладу освіти.
3. Відповідальна особа призначається наказом керівник закладу освіти.
4. Інформація про відповідальну особу та її контактний телефон оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу освіти.

Комісія з розгляду випадків булінгу (цькування)

1. За результатами розгляду Заяви керівник закладу видає рішення про проведення розслідування випадків булінгу (цькування) із визначенням уповноважених осіб.
2. З метою розслідування випадків булінгу (цькування) уповноважені особи мають право вимагати письмові пояснення та матеріали у сторін.
3. Для прийняття рішення за результатами розслідування, керівник закладу створює комісію з розгляду випадку булінгу (цькування) (далі – Комісія) та скликає засідання.
4. Комісія створюється наказом керівника закладу.
5. До складу комісії можуть входити: педагогічні працівники (у тому числі психолог, соціальний педагог), батьки постраждалого та булера, керівник закладу та інші зацікавлені особи.
6. Комісія у своїй діяльності керується законодавством України та іншими нормативними актами.
7. Якщо Комісія визначила, що мав місце булінг (цькування), а не одноразовий конфлікт чи сварка, тобто, відповідні дії носять систематичний характер, то керівник закладу освіти зобов'язаний повідомити уповноважені органи Національної поліції (ювенальна поліція) та службу у справах дітей.
8. У разі, якщо Комісія не кваліфікує випадок як булінг (цькування), а постраждалий не погоджується з цим, то він може одразу звернутись до органів Національної поліції України із заявою, про що керівник закладу освіти, має повідомити постраждалого.
9. Рішення Комісії приймається більшістю голосів її членів та реєструється в окремому журналі, зберігаються в паперовому вигляді з оригіналами підписів всіх членів Комісії.

10. Потерпілий чи його/її представник можуть звертатись одразу до уповноважених органів, Національної поліції України (ювенальної поліції) та службу у справах дітей з повідомленням про випадки булінгу (цькування).
11. Батьки зобов'язані виконувати рішення та рекомендації Комісії.

Терміни подання та розгляду Заяв

1. Заявники зобов'язані терміново повідомляти керівнику закладу освіти про випадки булінгу (цькування), а також подати Заяву.
2. Рішення про проведення розслідування із визначенням уповноважених осіб видається протягом 1 (одного) робочого дня з дати подання Заяви.
3. Розслідування випадків булінгу (цькування) уповноваженими особами здійснюється протягом 3 (трьох) робочих днів з дати видання рішення про проведення розслідування.
4. За результатами розслідування, протягом 1 (одного) робочого дня створюється Комісія та призначається її засідання на визначену дату але не пізніше ніж через 3 (три) робочі дні після створення Комісії.
5. Керівник закладу зобов'язаний повідомити уповноважені органи Національну поліцію (ювенальну поліцію) та службу у справах дітей про кваліфікований Комісією випадок булінгу (цькування) протягом одного дня.

ПОРЯДОК **реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі освіти**

Загальні питання

1. Цей Порядок розроблено відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)».
2. Цей Порядок визначає процедуру реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі освіти.

Реагування на доведені випадки булінгу

1. На основі рішення Комісії з розгляду випадків булінгу (цькування), який був кваліфікований, як булінг (цькування), а не одноразовий конфлікт чи сварка, тобто, відповідні дії носять систематичний характер, керівник закладу:
 - повідомляє уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та службі у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти;
 - забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування) (далі – Заходи).
2. Заходи здійснює соціальний педагог у взаємодії з практичним психологом закладу освіти та затверджуються керівником закладу.
3. З метою виконання Заходів можна запроваджувати консультаційні години у практичного психолога та соціального педагога, створювати скриньки довіри, оприлюднювати телефони довіри.

Відповідальність осіб причетних до булінгу (цькування)

1. Відповідальність за булінг (цькування) встановлена статтею 173⁴ Кодексу України про адміністративні порушення такого змісту:
«Стаття 173. Булінг (цькування) учасника освітнього процесу

Булінг (цькування), тобто, діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого – тягне за собою накладання штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене малолітніми або неповнолітніми особами віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, - тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від сто до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Неповідомлення керівником закладу освіти уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки булінгу (цькування) учасника освітнього процесу – тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням до двадцяти відсотків зарплати».